Nro. 46.

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 8. Czerwca 1813.

Z powodu kończącéy się w bieżącym miesiącu Czerwcu półroczné́y prenumeraty, uprasza się wszystkich życzacych sobie na drugie półrocze trzymać tę Gazetę, aby ią na naybliższéy poczcie, a we Lwowie, *bezposrednie w tuteyszéy Expedycyi gazetowéy C. K. Zwierzchnego pocztowego Urzędu zaprenumerowali. — Półroczna cena prenumeraty zostaie taż sama, to iest:* 12 *ZR. w W. W.*

Redakcya uprasza o zapisanie téy Gazety ieszcze przed końcem tego miesiąca, aby według tego nakład mógł bydź urządzonym. Jak pierwszy nakład rozebrany będzie, tedy póznieysi Prenumeratorowie od tego dnia Gazetę otrzymać będą mogli, którego kwota ich prenumeracyyna do Lwowa *nadeydzie.*

Względem regularnego rozséłania téy Gazety w Kraiu, poczynił Expedyt gazetowy tuteyszego C. K. Zwierzchnego Urzędu pocztowego należyte urządzenia. Gdyby iednak nad wszelkie spodziewanie którego z Panów Prenumeratorów iaki Numer Gazety albo późno dochodził, lub wcale nie doszedł, uprasza Redakcya, aby się w téy mierze nie do niéy, lecz prosto do tuteyszego Expedytu gazetowego u[illegible]wać, *który w pierwszym przypadku skutecznie zaradzi a w drugim zaległy Numer Gazety p[illegible]. Jednakże zawsze wcześnie zgłaszać się należy, gdyż przewłoka staie się nie raz przyczyną niemożności zadosyć uczynienia.*

Redakcya Gazety Lwowskiéy.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — N. Pan raczył Pana Benedykta Wagner, Pensyonaryusza Wiedeńskiego instytutu sztuki leczenia bydląt i Chirurga w Zamku nadwornym, mianować Professorem powyższéy sztuki w Liceum tuteyszém.

Pan Michał Czaykowski, dotychczasowy Professor gramatykalny w Samborze, został Professorem stylu w Gimnazyum Rzeszowskiém.

Z Białéy odebraliśmy następuiący list, pisany d. 20. Maia, który przez przypadek na poczcie zależał: „W przeciągu tego miesiąca, przechodziły Woyska Xięstwa Warszawskiego pod wodzą Xięcia Poniatowskiego przez Galicyę do Czech. Szły one 5ma kolumnami; ostatnia przechodziła d. 15. Maia prz. z Białę. Woyska te zachowały podczas swoiego przechodu przez Galicyę nayściśleyszą karność tak, iż nie dały naymnieyszego do żalenia się powodu."

Z Wiednia d. 29. Maia. — N. Cesarz i Król rozkazał włożyć Dworowi 10ciodniową żałobę z powodu śmierci Jego Królewicowskiéy Mci, Xięcia Augusta Ferdynanda Pruskiego.

Jeszcze d. 17. b. m. wyiechał N. Cesarz do Laxenburga z N. Cesarzową, Następcą tronu Arcy-Xięciem Ferdynandem, tudzież z Arcy-Xiężniczkami Leopoldyną i Marya. Dnia 18go udała się tamże reszta N. Familii Cesarskiéy.

Dnia 1. Czerwca. — N. Pan wyiechał dziś rano z Laxenburga do Giczynu (Gitschin) w Czechach. W świcie Jego C. K. Mci znayduią się Hrab. Metternich, Minister interessów zagranicznych, Feldmarsz. Porucz. Duka i Jen. Adjut. Kuczera.

Wiadomości zagraniczne.

Ziednoczone Stany Ameryki północnéy.

W mieysce zmarłego Pana Barlow, mianował Przydent Stanów Ziednoczonych Senatora Crawfurd Posłem przy Dworze Francuzkim.

Oświadczono Prezydentowi ze strony Dworu Rossyyskiego, iż Cesarz Imć Rossyyski gotów iest bydź Pośrednikiem pokoiu między Ziednoczonemi Stanami i W. Brytaniią. Zapewniaią, iż Prezydent dał na to z wszelkim szacunkiem odpowiedź, i że okazał się gotowym do przyięcia tego pośrednictwa.

Admirał Angielski Warren, którego flotta wzmocnioną została, ma mieć zamiar i rozkaz wpłynienia gwałtem na wszystkie spławne rzéki Ziednoczonych Stanów, i zniszczenia tamże żeglugi. Trzy Angielskie okręty liniiowe wtargnęły ieszcze d. 15. Marca do zatoki Delaware; inny oddział flotty wdarł się do zatoki Chesapeake i zagraża portowi Norfolkskiemu. Z tego powodu powstała w tamtych okolicach obawa.

Wielka Brytaniia.

Wysłano Posłańca Stanu na ląd stały do główney kwatéry Cesarza Rossyyskiego, dla wręczenia J. Ces. Mci orderu kąpieli.

Dnia 6go Kwietnia odiechał także Admirał Hoppe do Sztokolmu, dla oddania w podarunku Królewicowi Szwedzkiemu Tureckiego pałasza.

Pan Rose został mianowany Posłem przy Dworze Swedzkim i był gotów do wyiazdu.

Według wiadomości z Londynu pod d. 23. Kwietnia, było dniem wprzódy w Londyńskiey gospodzie pod prezydencyą Jego Królewicowskiey Mci Xięcia Sussex nader liczne i znakomite zgromadzenie tameczNych Kupców, Bankierów i innych Obywateli, w celu otworzenia subskrypcyi dla wsparcia Niemców przy przywróceniu ich niepodległości. Xiążę Sussex miał przy otworzeniu zgromadzenia tego mowę; dla dopięcia celu tego naradzano się rozmaicie, i zaraz w piérwszym kwadransie podpisało 113 przytomnych osób summę 6000 funtów szterlingów.

Bill (proiekt do prawa) względem Katolików, będzie wkrótce w Izbie niższey podanym. Uwaga Wydziału była szczególniey obrócona na proiektowane w Bilu wyłączenia od Urzędów, i przedstawiono nakoniec, aby Katolików wyłączyć tylko od Urzędów Kanclérza, Naczelnego Dowodzcy w obydwóch Królestwach, i Lorda Porucznika w Irlandyi.

Dla wsparcia Mieszkańców Rossyyskich, którzy przez wkroczenie Francuzów ucierpieli, zebrano do d. 14. Kwietnia 65,025 funtów szterlingów.

Jeden zbankretowany Kupiec, John Senior w Yorku, przekonany o utaienie jednéy części maiątku swoiego, został stosownie do prawa z roku 1761go powieszonym. Jest to piérwszy przykład użycia tego prawa.

Hiszpaniia.

Rapport urzędowy Margrabiego Wellingtona z d. 21. Kwietnia donosi, że Francuzi ruszywszy swoie siły z nad Tagu, ściągaią się nad rzéką Duero, i że sam Król Józef z naywiększą częścią Dworu swoiego i Ministrami opuścił d. 17. Marca Madryt, i główną swoią kwatérę w Valladolid założył. Woysko Francuzkie, zwane Portugalskiém, stało ku końcowi Kwietnia w saméy Palencyi i w okolicach onéyże. Woysko środkowe stało w Cuellar, a woysko Południowe pod rozkazami Jener. Gazan w Madrycie. — Wiele mieysc z téy i tamtéy strony rzéki Duero, szczególniéy Toro i Tordesillas, są przez Francuzów mocno obwarowanemi.

Z Ciudad-Rodrigo pisano d. 8go Kwietnia, iż tamże oczekiwano Jen. Castannos. W tymże samym liście wyrażono i to, że Angielski Wódz Naczelny złożył dobrowolnie ofiarowane sobie przez Stany Hiszpańskie wóysk Hiszpańskich dowództwo, z czego tyle wynikało poróżnien, i że prosił Hiszpańskich Dowodzców, aby woyskami swoiemi tak iak piérwéy, Hiszpańskim sposobem dowodzili.

Królestwo Neapolitańskie.

Król Imć Neapolitański powrócił z przedsięwziętey podróży do Apulii d. 29. Kwietnia wieczorem w naylepszém zdrowiu do zamku Portici. Odtąd mówią o powtórnéy podróży, którą Król niebawnie do Prowincyi Basilicata, a może także do oboyga Kalabryi myśli odprawić. — Królewskiego polowego taboru, powróciła iuż iedna część do Neapolu, reszta zaś będąca iuż w drodze, iest spodziewaną.

Królestwo Włoskie.

Według wiadomości z Medyolanu, przyiechał tamże z Drezna d. 18. Maia w dobrém zdrowiu Wice-Król Włoski.

W Wenecyi i Medyolanie przestało płacić 6 nayznakomitszych domów kupieckich. Upadek tychdomów przeraził bardzo handlarzy we Włoszech.

Francya.

Z powodu odniesionego pod Lützen zwycięztwa, śpiewano w Paryżu d. 23. Maia w Kościele P. Maryi Te Deum. Cesarzowa była na niém z wielką okazałością.

W Monitorze czytamy następuiący list okólny Cesarzowéy do Biskupów:

W Imieniu Cesarza. — Cesarzowa Królowa i Rejentka do JX. Biskupa....

Mości Xięże Biskupie! Odniesione na polach pod Lützen zwycięztwo przez Cesarza i Króla, Naszego wielce ukochanego Małżonka i Monarchę, może bydź tylko uważaném iako szczególnieyszy skutek Bozkiéy opieki. Życzemy sobie, ażebyś WPan po odebraniu ninieyszego listu mógł się z tymi, do których to należy, umówić względem odśpiewania Te Deum i podziękowania Bogu Zastępów; dołącz WPan do tego modły, iakie Mu się zdawać będą nayprzyzwoitszemi dla pozyskania Bozkiey opieki dla naszego oręża, a szczególniéy dla zachowania poświęconéy Osoby N. Cesarza i Króla, Naszego wielce ukochanego Małżonka i Monarchy. Oby Go Bóg od wszelkich niebezpieczeństw zachował! Zachowanie Jego potrzebném iest równie dla szczęścia Państwa, iako też dla dobra Europy i Religii, którą na nowo podźwignął i do któréy ugruntowania iest powołanym. Jest ón iéy nayszczérzszym i prawdziwym Opiekunem. Ponieważ list ten żadnego innego nie ma zamiaru, przeto prosiemy Boga, Mci Xięże Biskupie, aby WPana wziął w swoią świętą opiekę. — Działo się w Naszym Cesarskim pałacu St. Cloud, dnia 11. Maia 1813.

Marya Ludwika.

Przez Cesarzową Rejentkę:

Minister Sekretarz Stanu Rejencyi,

Xiążę Cadore.

Xięstwo Warszawskie.

Z powodu przeciętego dotychczas wszelkiego związku między Krakowem i Galicyą, nie dochodzi nas Gazeta Krakowska. Tymczasem odebraliśmy przypadkową sposobnością kilka Numerów téyże Gazety, z których nieznane ieszcze Czytelnikom naszym wypisuiemy wiadomości:

Dnia 30. Kwietnia wydała Konfederacya Jeneralna Królestwa Polskiego w Krakowie odezwę oznaymuiącą Narodowi, iż w teraźnieyszém, zbiegiem okoliczności sprowadzoném położeniu, widzi się bydź przymuszoną zawiesić tymczasowo zwyczayne posiedzenia swoie, i zostawić każdemu z swych Członków wolność rozporządzenia na czas samym sobą podług możności i dogodności każdego. (Według późnieyszych wiadomości poiechali niektórzy Członkowie téyże Konfederacyi i Rządu Litewskiego, tudzież Ministrowie Xięstwa Warszawskiego z archiwami swoiemi przez Państwa Austryackie do Drezna).

Oprócz tego czytamy w Gazecie Krakowskiéy pod d. 19. Maia następuiący artykuł z Krakowa: „Woyska Ces Rossyyskie, które pod rozkazami JW. Jen. Barona Sakina weszły tu d. 13. Maia, opuściły d. 16. tegoż miesiąca miasto nasze, udaiąc się drogą ku Pruskiemu Szląskowi. Przez krótki czas swego tu bawienia nie stały w mieście, ale po przedmieściach i wsiach okolicznych, zachowuiąc naywiększą karność."

Gazety Warszawskie pod d. 25tym Maia donoszą, że Jen. iazdy Rossyyskiéy Tormasow ziechał do Warszawy.

Zastępcą Prefekta Departementu Warszawskiego iest teraz Pan T. Dembowski; był nim piérwéy Radzca Prefektury Szymanowski.

Gazeta Poznańska pod d. 19. Maia, donosi o śmierci Franciszka z Prażmowa Prażmowskiego, Kasztelana Zakroczymskiego, Kawalera orderów Orła białego i S. Stanisława, który umarł w dobrach swych Kośnin, Powiecie Czerskim, w 79tym roku wieku swoiego.

Zastępcą Prefekta Departamentu Poznańskiego iest teraz Radzca Prefektury Neyman; był nim piérwéy Radzca Prefektury Moszczeński.

W Polskiey Gazecie Poznańskiéy umieszczony iest przysłany z Torunia artykuł, wktórym czytamy między innemi co następuie: „Z niemałém zastanowieniem czytano tu w Niemieckiey gazecie Poznańskiey

pod Nr. 37, iż w czasie bombardowania miasta, oprócz zgruchotanych okien, żadna daléy nie stała się szkoda, i że tylko w ogóle 12 bomb do miasta wpadło. Takowe umaskowanie prawdy, daleko dokładnieyszego wyciąga usprawiedliwienia, albowiem w czasie strzelania do miasta z dział i haubiców, a to od dnia 10. Lutego do dnia 10. Marca, iuż blisko 40 domów uszkodzonych i iedno domostwo spalone było. Coż dopiéro mówić o bombardowaniu istotném od 10go do 16. Kwietnia r. b. — które nie tylko z gruntu wzruszaiącém, lecz też istotnie dla tuteyszych pomieszkań niszczącém było, ile że w niektóre domy 2 i 3 150 funtowe bomby, w ogóle zaś do kilka set bombów do miasta wpadło, które kilka piętrów przechodząc, belki zgruchotały, takowe z właściwego położenia usunęły i po rozpękniemu wszystkie drzwi, piece i t. d. zupełnie zniszczyły. Tym sposobem, w ogólności zaś przez kule i granaty, przeszło 100 domów mniéy lub więcéy, bardzo uszkodzonych zostało, tudzież kilka osób cywilnych życie postradało. Cała zaś w téy mierze szkoda wkrótce spisaną i nadspodziewanie znacznie wykazaną zostanie."

„Nierównie zaś okropniéy za miastem znayduie się; gdyż przedmieścia i znayduiące się tamże po większéy części piękne i kosztowne ogrody, również wieś Mokre na rozkaz Marszałka Davoust spalonemi, przez to 330 i 80 domów zniszczonemi i w okropną pustynię przeistoczonemi zostały. Strata w téy mierze naymniéy do 300,000 Talarów wynosi."

„Również tymże samym sposobem miasteczko Podgórz naprzeciwko Torunia sytuowane z okolicą Magdan i Dybowa, przez pożar ognia zniszczone zostało. Szkoda ta, także podług wszelkiéy prawdopodobności, 50,000 Talarów wynosić będzie, nie wspominaiąc ieszcze spalonéy przytém, a solą napełnioney żupy, wartuiącey 45,000 Talarów."

Saxoniia.

N. Król Saski mianował dotychczasowego Starostę Cyrkułu Miśniyskiego, Hrabiego Detlev Einsiedel, Ministrem Stanu i Spraw wewnętrznych, w mieysce zmarłego Hrabiego Hopfgarten. Wszyscy Patryoci cieszą się z tego i życzą Oyczyznie szczęścia, iż tak światłego i zacnego dostała Ministra.

W całym Kraiu rozpisany został podatek tymczasowy. Od wszystkich pensyi czyniących mniéy iak 1000 talarów, płaci się pół od sta; od pensyi wyższych nad 1000 talarów po iednemu od sta; od wszystkich kapitałów płaci się kanon idący od 5ciu aż do 200 talarów. Na dzierżawy i professye nałożony iest podatek zarobkowy; toż samo obłożone są podatkiem wszystkie gospodarcze grunta. „Ależ milowe przestrzenie różnych okolic Saxonii (takie są z tamtąd listy) stały się teraz pustynią. Wsie leżące wzdłuż gościńca woyskowego, są po naywiększéy części opuszczone i ogołocone z wszelkiego bydła; sam nawet rodzay gołębi i kur wytępiony zupełnie. Stratowano i zfurażowano wiele tysięcy morgów naypięknieyszego zielonego zboża, a wiele tysięcy morgów nie można było wcale obsiać dla braku pociągowego bydła i robotników, których do wiezienia sprzętów woyskowych użyto."

List ieden z Lipska pisany d. 14. Maia, zawiéra co następuie: „Pola i wsie leżące w okolicy naszéy, maią naysmutnieyszą postać. Okolica poboiowiska, kształcąca troykąt między Lipskiem, Lützen i Zwenkau, iest do szczętu spustoszoną. W wielu wsiach tego niegdyś tak kwitnącego Powiatu, nie widać teraz ani iednego domu, ani śladu bydlęcia i drobiu; wszystko spalone i zniszczone. Na gruzach swoiéy pomyślności stoią teraz właściciele zalani łzami, czekaiąc na pomoc dobroczynnych ziomków swoich, którzy w Lipsku biednymi tylko ranionemi zatrudniać się mogą. Wielu z tych nieszczęśliwych musiało kilka dni ięczéć na poboiowisku bez wszelkiego opatrzenia, bez łyżki nawet wody. Do Lützen, Naumburga i Weissenfels zawieziono wiele tysięcy ranionych; pełno ich iest w Lipsku. Wczoray i onegday grzebano ieszcze wiele trupów. Rapporty Francuzkie donoszą, iż w bitwie pod Lützen było tylko o 10000 wystrzałów działowych mniéy, iak w morderczym nad Moskwą boiu. — Wszystkie pola koło nas zasłane były kulami. Rossyanie strzelali za wysoko i nie mieli tak dobrego prochu, iak Francuzi. Artylerya Francuzka czyniła naywiększą szkodę przez dobrze kierowane odbiiaiące wystrzały. Lipsk, chociaż w nim teraz iest iarmark, wygląda codziennie iak obóz i lazaret. Kwaterunek iest wielki. Lazarety w mieście i w około onegoż nabite są ranionymi i chorymi. Na iarmark ziechała się dosyć znaczna przedawców liczba, ale kupuiących wcale nic nie znać. Z Państw Pru-

skich, Berlina i t. d., nie widać prawie nikogo. Obcy księgarze ani się pokazali."

Z Chemnitz (w Saskiém *Erzgebirge*) donoszą pod d. 11. Maia co następuie: „W przeciągu ostatnich dwóch tygodni, przeżyliśmy dnie trwogi, przestrachu i spustoszenia. Po burzy porywaiącéy wszystko, a srożącéy się także i ztéy strony Elby w okolicach naszych, nastąpiła teraz cisza, którą przerywaią tylko ięki kalek i umiarkowane żądania zmordowanych żołnierzy. Wszystkie nasze fabryki i rękodzieła zatamowane były przez 14 dni w biegu, gdyż nie było podówczas żadnego publicznego bezpieczeństwa. Teraz otworzyło się znowu kilka fabryk. U nas w Chemnitz zakupiono nieco kartonu i pończóch, a teraz śpieszą nayodważnieysi i nayznakomitsi Kupcy nasi z bardzo małą nadzieią do Lipska, z którego niegdyś płynęło tyle ziemskiego błogosławieństwa na Kray Saski, tak srodze teraz nękany. Oby się choć cokolwiek stało, aby liczny i biédny lud nasz nie był do szczętu zniszczonym, i aby licho przynaymniéy był zachowanym, nim lepszych czasów zabłyśnie iutrzenka!"

Z Drezna są pod d. 17. Maia takie wiadomości: „Ciągle przechodzą tędy za Elbę wielkie wóysk massy, tabory artyleryi i furmanka woyskowa w oczach Cesarza Napoleona, który tu ieszcze główną swoią ma kwaterę. Dla przyśpieszenia przeprawy, postawiono z niepospolitą szybkością, wśród miasta powyżéy i poniżéy wielkiego kamiennego mostu, podwóyny most łyżwowy. Podczas, gdy Xiążę Moskwy przechodził za Elbę, oddano Francuzóm twierdzę Torgau. Z korpusem woyska tegoż Xięcia, który miał ruszyć na Lukau, złączyło się 8000 Sasów. Dowodzi nimi Jen. Reynier, a pod nim Jen. Sarer de Sahr. Jen Lecoq urządzać będzie pozostaiących się Sasów, i trudnić się uzupełnieniem Saskiego kontyngensu na 20000 ludzi."

„Dnia 15go Maia zrana ieździł Cesarz Napoleon z Królem Saskim oglądać przybyłe nazad z Czech piękne Saskie pułki kiryssiierów gwardyę, kiryssiierów i pułk Zastrowa, które stanęły obozem na prawym brzegu Elby, poniżéy Drezna."

„Żandarmy Sascy, wysłani w różne strony w skutku rozkazu dziennego, wydanego w Dreźnie d. 10. Maia przez Xięcia Neufchatel, Majora jeneralnego, przebiegli już okolice Nossen, Waldheimu, Wilsdrufu i Freyberga, i przywrócili wszędzie porządek. W Kościele Nosseńskim zamknięto na raz około 200 włóczących się żołnierzy. Zbiegli ze wsiów włościanie, popowracali znowu na wezwanie swoich Zwierchności. Pozbawieni po naywiększéy części bydła swoiego, w smutnéy zostaią doli. Dla utrzymania wóysk Francuzkich, kazano dostawiać wielką ilość zboża z nayodlegleyszych okolic Saxonii. W samém Dreźnie zakładaią wielkie magazyny; naywiększy założony iest w uprzątnionym P. Maryi Kościele. Po lazaretach i aptékach pracuią z wielką gorliwością. Sam nawet Król. instytut Józefiński musiał bydź na lazaret obróconym. Cesarz zwiédzał przed 2ma dniami sam lazarety, wchodził z właściwą sobie dokładnością we wszystko, kazał wieleset flaszek tyzanny po wszystkich aptékach miasta dla chorych i ranionych gotować. Poseł Bawarski, Pan Pfeffel, powrócił nazad do tuteyszego Dworu. Dnia 16. Maia przybył tu także Ces. Austryacki Jen. Hrabia Bubna do główney kwatéry Cesarza, i miał ieszcze tegoż samego wieczora audyencyę. Hrabia Daru, Minister Sekretarz Stanu, przybył tu iuż dawniéy z orszakiem Cesarza. Xiążę Bassano spodziéwanym iest codziennie."

Teatr Woyny.

Gazeta Lipska pod d. 17. Maia zawiera następuiącą odezwę N. Cesarza Napoleona do woyska:

„Żołnierze! Kontent z was iestem! Odpowiedzieliście oczekiwaniu moiemu! Nagrodziliście wszystko waszą dobrą wolą i waszém męztwem. W owym sławnym dniu 2go Maia zniszczyliście i rozprószyli Rossyyskie i Pruskie woyska, dowodzone przez Cesarza Alexandra i Króla Pruskiego. Uświetniliście nowym blaskiem sławę Orłów moich. Dokazaliście tego wszystkiego, co tylko krew Francuzka zdoła. Bitwa pod Lützen stanie w wyższym rzędzie od bitew pod Austerlicem, Jeną, Frydlandem i nad Moskwą. W przeszłéy woiennéy wyprawie znalazł nieprzyiaciel iedyną obronę przeciw woyskóm Naszym, w naśladowaniu okrutnych środków barbarzyńskich Przodków swoich. Roie Tatarów spaliły wsie, miasta i samą nawet świętą Moskwę. Teraz przyszły w nasze okolice; poprzedziły ich wszystkie liche głowy i wszyscy wałęsaiący się zbiegi, iakich tylko miały Niemcy, Francya i Włochy, dla poduszczania do rokoszu bezrządu, woyny domowéy i skrytobóystwa.

Obrali się za Apostołów wszystkich tych zbrodni. Chcieli oni roznieść moralną pożogę od Wisły aż do Renu, aby na wzór despotycznych Rządów między nami a sobą utworzyć pustynie. Szaleńcy! lakże mało znali przywiązanie do Monarchów, mądrość, ducha porządku i zdrowy rozum Niemców! Iak mało znali potęgę i męztwo Francuzów! Wiednym dniu zniweczyliście wszystkie te mordercze zamachy. Zapędzimy tych Tatarów pod bezecną ich strefę, z pod którey i krokiem więcey się nie ruszą. Niechay zostaną w swych lodowatych stepach, iako w siedlisku niewoli, barbarzyństwa i skażenia, gdzie człowiek iest iak bydle spodlonym! Zasłużyliście się wielce ucywilizowaney Europie! Żołnierze! Dziękuią wam Włochy, Francya i Niemcy. Z Naszego Cesarskiego obozu pod Lützen d. 3. Maia 1813.

(Podpisano) Napoleon.

Do ogłoszenia:

Xiążę Neufchatel, Major jeneralny,

(Podpisano) Alexander.

Monitor Paryzki pod d. 18. Maia zawiera co następuie:

N. Cesarzowa Królowa i Rejentka, odebrała następuiące wiadomości o poruszeniach wóysk d. 11. Maia wieczorem: „Wice-Król ruszył z 11tym korpusem do Bischofswerda, Jen. Bertrand z 4tym do Königsbruku, Xżę Raguzy z 6tym do Reichenbachu, Xiążę Reggi do Drezna; młoda i stara gwardya udała się toż samo do Drezna. — Xiążę Moskwy wszedł d. 11. Maia zrana do Torgau, i zaiął na prawym brzegu stanowisko, odległe o dzień drogi od teyże twierdzy; tegoż dnia o godzinie 3ciey po południu, wszedł Jen. Lauriston z korpusem swoim do Torgau. — Xiążę Belluno ruszył z 2gim korpusem do Wittenberga; tamże ruszył także korpus iazdy Jen. Sebastiani. — Korpus iazdy dowodzony przez Jen. Latour-Maubourg przeszedł dnia 11. Maia o godzinie 3ciey po południu po moście Drezdeńskim. — Król Saski nocował w Sedlitz. Cała Saska iazda zbierze się d. 13. Maia w Dreźnie. Jen. Reynier obiął znowu w Torgau dowództwo nad 7mym korpusem; korpus ten składa się z dwoch Saskich dywizyi, wynoszących 12000 ludzi. — N. Cesarz przepędził cały dzień na moście, oglądaiąc przechodzące woyska. — Pułkownik inżyniierów Bernard, Adjutant Cesarza, okazał wielką czynność podczas stawienia mosta Drezdeńskiego. Jen. Rogniat, naczelny Dowodzca inżyniierów, założył okopy zasłaniaiące Nowe Miasto, (Neustadt) i służące za szaniec przedmostowy. — Schwytano gońca wysłanego od Hrabiego Stakelberga, byłego Posta Rossyyskiego w Wiedniu, do Sekretarza Stanu Hrabiego Nesselrode, który towarzyszył Cesarzowi Rossyyskiemu do Drezna; przeięto oraz kilka stafet idących z Berlina i Pragi."

Do tego przyłączył Monitor następuiące wesołe Pruskie doniesienie o zwycięztwie pod Lützen, wypisane z Gazet Berlińskich pod d. 6. i 7. Maia.—Dnia 5. b. m. Rząd ogłosił w Berlinie co następuie: „Po kilkodniowych uporczywych, ale zwycięzkich bitwach, stoczonych na obu skrzydłach sprzymierzonych naszych wóysk od dnia 26. z. m. nieprzyiaciel w dniu 2. b. m. nietylko przy Halli ze znaczną stratą odpędzony został od Saali, ale dnia tegoż stoczono z nim walną bitwę na równinie między Lützen i Pegau. Korzyść od początku aż do nocy, która stanowczemu wypadkowi przeszkodziła, była z naszéy strony. Bitwa z obu stron była bardzo uporczywa i krwawa. Wszystkie woyska nasze walczyły z niewypowiedzianém męztwem, i przez to iedynie utrzymały przewagę nad nieprzyiacielem liczniejszym w sile. Król i wszyscy Xiążęta familii Królewskiey są zdrowi. Spieszymy się donieść o tém Publiczności, i podobnież sobie postąpimy, skoro uwiadomieni będziemy urzędownie o dalszym ciągu ponowioney d. 3. bitwy. Niech żyie Król i waleczni sprzymierzeni woiownicy. W Berlinie d. 5. Maia 1813. Guberniium woyskowe między Elbą i Odrą."

L'Estocq. Sack.

N. Cesarzowa Królowa i Rejentka odebrała następuiące doniesienia o poruszeniach wóysk d. 12. Maia wieczorem; „Dnia 12go o 10tey godzinie zrana stanęła Cesarska gwardya pod bronią i uszykowała się w porządku boiowym na drodze z Pirny, aż do wielkiego ogrodu. Cesarz kazał iey przed sobą przeciągnąć. Król Saski, który w Sedlitz nocował, przybył w południe. Oba Monarchowie siedli z koni, uściskali się, i odprawili na czele gwardyów w pośród okrzyków niezmiernego tłumu ludu, wiazd

swóy do Drezna. Był to wspaniały widok. — O godzinie 3ciéy kazał Cesarz dywizyi iazdy Jen. Fresia, składaiącéy się z 3000 koni z Włoch przybyłych, przed sobą przeciągnąć. Cesarz Jmć był bardzo kontent z téy iazdy, która dobrą swą postawę troskliwéy czynności Włoskiego Ministra woyny Fontanelli iest winną; Minister ten uczynił wszystko dla postawienia iéy w dobrym stanie. — Cesarz rozkazał Wice-Królowi udać się do Medyolanu dla dopełnienia tamże szczególnieyszego zlecenia. N. Pan był wielce kontent z zachowania się tegoż Xiążęcia podczas téy całéy wyprawy woiennéy; to zachowanie się iego dało mu ieszcze więcéy prawa do zaufania Cesarza.“

Czytamy w Oznaymieniach Drezdeńskich (*Dresdner Anzeigen*) następuiącą przemowę, którą miał N. Cesarz Napoleon do Magistratu Drezdeńskiego przy uroczystym wieździe N. Króla Saskiego do Drezna d. 12. Maia: „Magistracie! Kochaycie Króla Waszego; uważaycie w Nim Wybawcę Saxonii. Gdyby mniéy był wiernym słowu swoiemu, gdyby tak rzetelnym nie był Sprzymierzeńcem, gdyby się dał był uwikłać w opinii Rossyi i Prus, tedyby przepadła była Saxonia; obszedłbym się był z nią iak z Kraiem nieprzyiacielskim. — Woysko moie przeydzie tylko przez Saxoniię, a Wy będziecie wkrótce wolnymy od tych uciążliwości, które teraz ponosicie. Będzie mieć we mnie Saxoniia Obrońcę przeciw wszystkim nieprzyiaciołóm swoim!“

Dostrzegacz Austryacki umieścił następuiący artykuł: „Według wiadomości od granii Luzacyi, była główna kwatéra Cesarza Napoleona d. 23. Maia w Görlitz (na granicy Szląska Pruskiego) a Cesarza Rossyyskiego d. 24. w Löwenbergu (w Szląsku Pruskim). Cofaiące się woysko sprzymierzone bierze swóy kierunek gościńcem Waldauskim i Bunzlauskim, tudzież Laubańskim i Löwenbergskim ku Wrocławowi. Od d. 22., oprócz utarczek między przedniemi i tylnemi strażami, żadne inne stanowiące nie zaszły.“

Według naynowszych wiadomości była główna Francuzka kwatéra d. 25go i 26go Maia w Buuzlau (w Szląsku Pruskim), a przedpoczty stały pod Hirszbergiem.

Według dochodzących, wiary godnych wiadomości z okolicy Zamościa, znayduie się załoga tamteysza w dobrym stanie. Mądrym rozporządzeniom i czynności dowodzącego Jen. dywizyi Hauke, przypisać należy nie tylko znaczne osłabienie Rossyyskiego oblegaiącego korpusu i cofnienie się Rossyan o pół mili od twierdzy, ale nawet zabranie w kilku pomyślnych wycieczkach, zaszłych w ciągu trzymiesięcznego oblężenia, znakomitéy liczby ieńców i 8miu dział, które do twierdzy sprowadzone zostały. Teraz stoi załoga za twierdzą w okopach, i wysyła patrole do wsi przyległych, dla zabierania bydła i innych potrzeb.

Prusy.

List ieden z Pless (miasta w Szląsku Pruskim na saméy granicy Austryack.) pod d. 2. Czerw. donosi co następuie: „Nienadeyście iadącéy z Wrocławia poczty, zdaie się tu bardzo zatrważać umysły; nie można tu sobie tego inaczéy wytłómaczyć, iak że z powodu uprowadzenia woyskowych sprzętów i prędkiego odiazdu uciekaiących przed Francuzami, zupełny niedostatek koni nastąpił. Wreszcie wiedziano, iż Rossyysko Pruskie główne woysko stanęło po zwycięztwie pod Haynau (*obaczyć przeszły Numer Gazety naszéy stronnicę 380*) między Lignicą i Swidnicą, i że w tém stanowisku czekało w gotowości do boiu na posuwaiących się codzień coraz bardziéy Francuzów. Uciekaiący mieszkańcy zapewniaią, że w Wrocławiu lękaią się, pomimo odniesionego pod Striegau świetnego zwycięztwa, wkroczenia Francuzów.“

Według późnieyszych wiadomości od granicy Pruskiéy, miał się główny Urząd pocztowy Wrocławski z powodu bliskości woyska Fuancuzkiego zupełnie rozwiązać.

Naynowsze Wiadomości.

Monitor Paryzki pod d. 24. Maia zawiera między przesłanemi N. Cesarzowéy Francuzów wiadomościami o położeniu woysk d. 18 Maia, że Hrabia Bubna Ces. Austryacki Jenerał, oddał N. Cesarzowi Napoleonowi w Dreźnie d. 16. Maia własnoręczny list N. Cesarza Austryackiego, (*obaczyć po-*

wyższy artykuł Saxoniia) i że d. 17go do Wiédnia na powrót wyiechał. — Cesarz Napoleon (takie są dalsze Monitora wyrazy) proponował Kongres względem zawarcia powszechnego pokoiu, maiący się zebrać w Pradze. Do tegoż Kongressu należéć maią Pełnomocnicy Francyi, Ziednoczonych Stanów Ameryki Północnéy, Danii, Króla Hiszpańskiego i wszystkich sprzymierzonych Monarchów; tudzież z przeciwnéy strony Pełnomocnicy Angielscy, Rossyyscy, Pruscy, Hiszpańskich Powstańców i reszty Sprzymierzeńców toczącéy woynę massy; Na tymże Kongressie będą ustanowione posady długiego pokoiu. Chociażby Angliia (tak się wyraża daléy Monitor) nie chciała przystąpić do dzieła tego pokoiu, przecież proponuie Cesarz, aby się wszyscy Pełnomocnicy Mocarstw woiuiących na Kongres do Pragi ziechali, dla zawarcia lądowego pokoiu. N. Cesarz gotów iest w téy chwili, w któréy ten Kongres pewnym będzie, starać się o zawieszenie broni między różnemi woyskami, a to dla położenia końca rozlewowi krwi. Austrya zgadza się zupełnie z temi zasadami, i tylko na to czekać należy, iak sobie inne postąpią Mocarstwa. Wielka odległość Ziednoczonych Stanów, nie może bydź żadnym powodem do wyłączenia ich od Kongressu. Kongres może się przecież rozpocząć; Deputowani Stanów Ziednoczonych zawsze ieszcze wcześnie przybędą, i będą mogli bydź uczestnikami układów.

(Żadna poczta Pruska nie przyszła.)

Meteorologiczne postrzeżenia we Lwowie dnia 24 do dnia 30. Maia 1813.

Dnie.	Czas postrzeżenia	Barometr.	Ciepłomierz Reaumura.	Wilgociomierz.	Kierunek Wiatrów.	Odmiany powietrza.
24	Wsch. Słońc.	27, 11, 9.	† 12, 5.	87, 99.	W. słaby	deszcz.
	2. po połud.	27, 11, 9.	† 14, 7.	79, 14.	Z. słaby	gęste chmury.
	10. w nocy.	28, 0, 0.	† 11. 3.	88, 47.	Po. Z. Z. słaby	chmury.
25	Wsch. Słońc.	27, 11, 11.	† 10, 5.	90, 57.	Po. słaby	chmury.
	2. po połud.	28, 0, 2.	† 18, 7.	56, 47.	Z. średni	chmury.
	10. w nocy	28, 0, 10.	† 13, 3.	69, 05.	P. P. Z. słaby	gę. chm. deszcz.
26	Wsch. Słońc.	28, 1, 4.	† 10.	76, 66.	Z słaby	chmury.
	2. po połud.	28, 1, 10.	† 17, 3.	57, 33.	Z. średni	chmury.
	10. w nocy	28, 1, 7.	† 10, 7.	79, 42.	Po. Z. słaby	pogoda.
27	Wsch. Słońc.	28, 1, 3.	† 10, 5.	78, 67.	Po. Po. W. słaby	chmury.
	2. po połud.	28, 1, 8.	† 17, 3.	60.	P. Z. mocny	ch. w wiec. deszcz.
	10. w nocy	28, 2, 3.	† 10, 5.	88, 18.	Z słaby	chmury.
28	Wsch. Słońc.	28, 2, 6.	† 7, 5.	83, 42.	P. Z. słaby	chmury.
	2. po połud.	28, 2, 8.	† 13, 5.	56, 47.	Po. Z. średni	chmury.
	10 w nocy	28, 3, 1.	† 8.	67, 61.	P. Z. słaby	chmury.
29	Wsch. Słońc.	28, 3, 8.	† 6.	82, 85.	Z. słaby	iasno.
	2. po połud.	28, 4, 1.	† 13, 5.	55, 33.	P. P. Z. średni	chmury.
	10. w nocy	28, 4, 8.	† 7, 2.	80, 57.	P. P. W. słaby	pogoda.
30	Wsch. Słońc.	28, 4, 8.	† 3, 9.	86, 19.	P. P. W. słaby	iasno.
	2. po połud.	28, 4, 6.	† 14,	48, 09.	P. P. W. średni	pogoda.
	10. w nocy	28, 4, 9.	† 7. 3.	69, 33.	P. W. słaby	pogoda.